

POLYHISTOR

TUDOMÁNY ÉS MŰVÉSZET

Gál Ferenc Egyetem, Pedagógiai Kar, Szarvas 2025./1.

TDK és Szakkollégiumi programsorozat

2024. szeptember 10-én Szabóné Dr. Balogh Ágota e. docens, dékánhelyettes tartott tájékoztatót a Pedagógiai Szakkollégiumról és a TDK-OTDK rendszeréről.

2024. szeptember 17-én Dr. Katona Krisztina f. tanár, dékán előadását hallgathatták meg a hallgatók, ahol a TDK/OTDK dolgozatok nyelvi és formai sajátosságairól beszélt, tartott bemutatót.

2024. október 1-én Aradi Zsolt tanársegéd a „Méhek csodálatos világa” címmel tartott bemutatót.

A programsorozat keretében 2024. október 15-én Dr. LL.M Piros Attila mesterséges intelligencia és technológiai jogi szakjogász tartott érdekes előadást „Digitális valóság virtuális realitás” címmel. Előadásában beszélt a mesterséges intelligencia, többek között a Chat GPT előnyeiről és problémáiról. Magyarország és az EU MI stratégiájáról, rendeleteiről. Továbbá az MI elterjedéséről oktatásba és szakképzésbe. Kiemelte az MI szerepét a felvétel, a tanulási eredmények értékelése, az oktatás szintjének felmérése, a vizsgák során a tiltott tanulói magatartás észlelése esetében. Kitért az online biztonságra is.

2024. október 29-én a Békés Vármegyei Kormányhivatal „Közös érték az egészség” programja keretében előadást és bemutatót tartott Sinyiné Nagy Éva és Tarkóné Strifler Anita. Bemutatásra került az E-BUG egészségfejlesztési oktatási program, mely öt gyakorlati modulból álló oktatócsomag (Mikrobamánia, Szupertüszsencs, Rémisztő kezek, Apró lények a konyhában, Tudatos antibiotikum-használat). Ennek célja, hogy játékos kísérletekkel vezessék be az egészségfejlesztők a gyerekeket a mikrobák világába és megismertessék őket a mikrobák és az emberi világ kapcsolatával. A dohányzás-prevenció keretében a „dohányzó baba” szimulációs eszközt ismerhették meg a hallgatók. A dohányzás káros hatásainak bemutatása életnagyságú demonstrációs bábu segítségével történt. A baba élethű nagyságú, szétszedhető és valósághűen mutatja be a dohányzás okozta betegségeket.

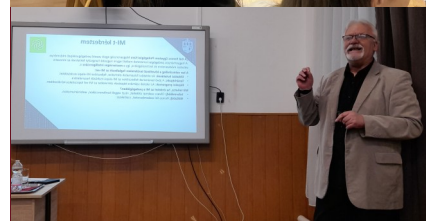
2024. november 5-én ERASMUS tájékoztató előadásokat hallgathattak a hallgatóink. Elsőként Sax Mónika a DAAD igazgatója: DAAD-ösztöndíjak egyetemi hallgatóknak címmel tartott online előadást. Utána Miholics Zoltán, tananyag fejlesztési vezető, XEROPAN: A XEROPAN nyelvtanulást segítő alkalmazás bemutatóját láthatták az érdeklődők. A program zárásaként Dr. Szilvássy Orsolya, f. tanár, tanszékvezető, Erasmus-koordinátor: A tanulmányi és gyakorlati Erasmus-mobilitások a személyes és szakmai fejlődés szolgálatában című előadását hallgathatták meg hallgatóink.

2024. november 19-én Kendrella Ágnes óvodapedagógus, intézményünk egykori hallgatója, könyszerző volt a vendégünk. Kendrella Ágnes 1996-ban szerzett óvodapedagógusi diplomát a Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Kar jogelőd intézményében a Brunsvik Teréz Óvóképző Főiskolán, s elsőként a tanulmányai során szerzett élményeit, emlékeit elevenítette fel a hallgatóság számára, majd ezt követően a könyvírással kapcsolatos motivációjáról és az alkotás szépségeiről osztotta meg gondolatait. Önállóan és szerző-

Kedves Olvasó!

Ön a Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Karának és Pedagógiai Szakkollégiumának közös kiadványát olvassa, mely a tehetséges hallgatók írásait, alkotásait és eredményeit mutatja be.

Rendezvényeink „Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián, valamint tudományos műhelyein való részvétel és a lebonyolítási feladatok ellátása” című, NTP-HHTDK-24 azonosítójú pályázati program keretében valósultak meg.

társakkal írt szakkönyvei nemcsak a hallgatók, kezdő óvodapedagógusok számára kínálnak hasznos információkat, hanem a már akár több éve gyakorló óvodapedagógusok számára is, akik a bemutatott jó gyakorlatok, tervezetek segítségével tehetik még hatékonyabbá mindennapi munkájukat az óvodai nevelésben.

A Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Karán 2024. november 28-án Tudományos Diákköri Konferencia rendezett, erről részletesebb ismertetőt egy későbbi cikkben közlünk.

2025. február 19-én Kardos Éva KONELI-Kincsem Sziget Óvoda alapító-elnök TDK előadást tartott az Innovatív, erősség-fókuszú programok integrálása az oktatás-nevelésben a Koneli magánintézmény fenntartójának szemszögéből címmel.

2025. február 26-án Dr. Habil. Halasi Szabolcs Karunk főiskolai tanára TDK előadást tartott Motoros fejlődés vizsgálata alsó tagozatos tanulónál címmel.

2025. március 19-én a Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Karán Dr. Mező Ferenc e. docens, pszichológus tartott izgalmas előadást „Mesterséges intelligencia a pedagógiában” címmel. A TDK előadás a szakkollégium keretében került megrendezésre, és nagy érdeklődést váltott ki a megjelentek körében. Dr. Mező Ferenc bemutatta a mesterséges intelligencia pedagógiában rejlő lehetőségeit, valamint az ezzel járó kihívásokat és etikai kérdéseket.

Az Internet Fiesta 2025 – lehetőség mindenkinek programsorozat országsszerte 2025. március 20-tól 27-ig kerül megszervezésre. Témái, a portálok, applikációk és szolgáltatások bemutatásával, a társadalmat a jelenben leginkább foglalkoztató kérdésekre reflektálnak. Könyvtárunk Így keress szakirodalmat a (szak)dolgozatodhoz! címmel tájékoztató előadást tartott a Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Karának Könyvtárában található hallgatói számítógépeken elérhető, ingyenes adatbázisokról, és a Könyvtár online és mobilalkalmazáson keresztül elérhető felületeiről. A hallgatók tesztelhetik tudásukat Mese-kereső játékunkban, mely során fel kell fedezniük a könyvtár tereit, szolgáltatásait, gyűjteményét! 2025. március 24-én TDK kurzus keretében vehettek részt a hallgatók az előadáson és a kapcsolódó gyakorlaton Szloszjár Edit könyvtáros vezetésével.

2025. március 26-án a Cervinus Teátrum Kamaratermében Dr. Dósová Zsuzsanna, a Cervinus Teátrum Művészeti Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója tartott nagy sikerű előadást „Drámapedagógia” címmel. A TDK előadás a hallgatók körében komoly érdeklődést váltott ki.

2025. április 2-án TDK előadásokat tartott Dr. Soós István a kromoszómák stabilitásáról, Aradi Zsolt pedig a zene emberi lélekre gyakorolt hatásairól.

Dr. Kós Nóra e. docens, pszichológus a pedagógusok mentális egészségéről, valamint Dr. Szalókiné Dr. Zima Ildikónak a növények vízfogyasztására és termésére vonatkozó előadást tartott április 23-án.

A Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Kara 2025. április 29-én rendezte meg hagyományos Tavasz Hangversenyyel egybekötött Tudományos Diákköri Konferenciáját, erről bővebben egy későbbi írásban.

Tudományos Diákköri Konferencia és kutatások

TDK

A Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Kara a 2024/2025-ös tanévben két Tudományos Diákköri konferenciát rendezett ősszel és tavasszal. A rendezvények NTP-HHTDK-24 pályázati program keretében valósultak meg.

Az őszi TDK konferencia 2024. november 28-án volt. Tudományos konferencia nyitásként a Pedagógiai Kar énekkara Aradi Zsolt oktató vezényletével tartott rövid koncertet. A TDK konferencia két szekcióba zajlott, ahol 11 hallgató mutatta be kutatását szakmai zsűri előtt, és jutott tovább az országos versenyre. Az első szekcióban a szakmai zsűri tagjai Dr. Katona Krisztina f. tanár, dékán, Dr. Sebestyén Krisztina adjunktus, Dr. Szalókiné Dr. Zima Ildikó adjunktus és Bíró Gyula c. e. docens, főigazgató voltak. Első helyezést ért el Csongrádiné Bambach Bernadett óvodapedagógus hallgató „A zenei nevelés, zenei tehetséggondozás az óvodában és az óvodáskorúak életében (Az Orff koncepció és a zongora megjelenése)” című előadásával (témavezető Aradi Zsolt tanársegéd). Második helyezést ért el Stolzenbergerné Fekete Anikó óvodapedagógus hallgató „A három Huta kétnyelvűség: Bükk-szentlászló, Bükk-szentkereszt, illetve Répáshuta” című kutatásával (témavezető Szarka Péter f. docens). Harmadik helyezést értek el Szilágyiné Szabados Edit és Ilyés-Makra Katalin tanító szakos hallgatók „A digitális kultúra oktatásában megjelenő robotika és annak hatása” című előadásukkal. (témavezető Szabóné Dr. Balogh Ágota e. docens). Különdíjat kaptak Soczó Daniella tanító szakos hallgató „Írástanulás közben elkövetett helyesírási hibák elemzése” (témavezető Szarka Péter f. docens) és Merse Dolli Tímea óvodapedagógus hallgató „Zöld Óvoda Ficáncoló módra” (témavezető Dr. Kerepeczki Éva adjunktus) című kutatásukra. A második szekció szakmai zsűrije Dr. Fest Sarolta Prof. Emerita, Dr. Szilvássy Orsolya f. tanár, tanszékvezető, Dr. Kerepeczki Éva adjunktus és Dr. Bábosik Zoltán e. docens voltak. Első helyezést ért el Kissné Pap Kata tanító szakos „A koraszülöttség mértéke és későbbi hatása az általános iskola alsó tagozatos iskolai teljesítményére” című előadása (témavezető Dr. Lestyán Erzsébet e. docens). Második helyezést ért el Csordás Ramóna Erzsébet tanító szakos hallgató „Különbözetesen az általánosban avagy autizmus spektrum zavarral diagnosztizált gyermekek” című vizsgálata (témavezető Dr. Lestyán Erzsébet e. docens). Harmadik helyezést ért el Mányi Zsolt tanító szakos hallgató „A család és a környezet szerepe a cigány tanulók nevelésében és oktatásában” című előadása (témavezető Dr. Lestyán Erzsébet e. docens és Szabóné Dr. Balogh Ágota e. docens). Különdíjat kaptak Galuskáné Lónyai Anikó óvodapedagógus hallgató „Szlovák nyelv és hagyományok ápolása Bükk-szentkeresztben” (témavezető Dekrét Márta nyelvtanár) és Papp Éva óvodapedagógus hallgató „A Jászkun hagyományok ápolása a kunszentmártoni Szent Anna Katolikus Óvodában” című kutatásukra.

A Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Kara 2025. április 29-én tartotta meg hagyományos Tavaszi Hangversennyel egybekötött tavaszi Tudományos Diákköri Konferenciáját. A rendezvényt a „Szív hangjai” gyermekkórus (GFE Gyakorlóintézmény, vezényelt Balláné Tóth Krisztina) nyitotta meg, őket követte a GFE PK énekkarának tavaszi műsora (felkészítette és vezényelte Aradi Zsolt). A hangversenyt követően került sor a Tudományos Diákköri Konferenciára, ahol 10 hallgató mutatta be kutatását két szekcióban.

Első szekció:

Zsűri: Szakács Mihályné dr. (elnök), Dr. Lestyán Erzsébet, Dr. B. Kis Attila (tagok)

1. helyezett: Ragács-Tóth Eszter (csecsemő- és kisgyermeknevelő szak) – „Az autizmus spektrumzavar korai felismerésének, diagnosztizálásának jelentősége, két leány esetén keresztül bemutatva” (témavezető: Bartyik Gitta)

2. helyezett (megosztott):

Rácz Renáta (óvodapedagógus szak) – „A zenei nevelés hatása, lehetőségei a fogyatékkal élők esetében” (témavezető: Aradi Zsolt)

Bencze Katalin (óvodapedagógus szak) – „Kortárs magyar gyermekversek népszerűsége az óvodákban” (témavezető: Dr. Katona Krisztina)

3. helyezett (megosztott):

Fosztó Tündi Ilona (óvodapedagógus szak) – „A gyermek világa és világképe” (témavezető: Dr. Bábosik Zoltán)

Ráfiné Szendrei Erika (óvodapedagógus szak) – „Zenei nevelés transzferhatása a fogytékkal élő gyermekek esetében” (témavezető: Aradi Zsolt)

Második szekció:

Zsúri: Dr. Fest Sarolta (elnök), Szabóné Dr. Balogh Ágota, Bíró Gyula

1. helyezett: Árgyelán Adrienn (csecsemő- és kisgyermeknevelő szak) – „Az okoseszközök szerepe a bölcsődés korú gyermekek életében” (témavezető: Dr. Sebestyén Krisztina)

2. helyezett: Mikulik-Dörgő Fruzsina (óvodapedagógus szak) – „Az Intézményi Bozsik Program és a labdarúgás szerepe az óvodás korú gyermekek életében” (témavezető: Dr. habil. Halasi Szabolcs)

Különdíjasok:

Szalai Mária (csecsemő- és kisgyermeknevelő szak) – „Az egészséges életmódra nevelés a bölcsődében, a módszertani ajánlások tükrében” (témavezető: Závogyán Judit)

Tóthné Sódar Gabriella (óvodapedagógus szak) – „Alapok, útjelzők és mérföldkövek egy egészséges élethez. A család szerepe Mezőkovácsháza óvodáskorú gyermekeinek fejlődésében” (témavezető: Dr. habil. Halasi Szabolcs)

Tusjak Andrásné (óvodapedagógus szak) – „Lovak kiemelt hatásai az óvodáskorú gyermekekre” (témavezető: Dr. Kerepeczki Éva)

OTDK

A Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Karának 12 hallgatója: Baki Nadu Judit, Csongrádiné Bambach Bernadett, Csordás Ramóna Erzsébet, Dobi Csilla, Dudás Bence, Galuskáné Lónyai Anikó, Ilyés-Makra Katalin, Kissné Pap Kata, Mányi Zsolt, Soczó Daniella, Stolczenbergerné Fekete Anikó, Szilágyiné Szabados Edit képviselte az intézményt Nagykovácsoson a 37. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Tanulási- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai szekcióban, ahol színvonalas előadások keretében mutatták be dolgozataikat. Külön öröm számunkra, hogy Mányi Zsolt IV. évfolyamos, tanító szakos hallgatónk 3. helyezett lett „A család és a környezet szerepe a cigány tanulók nevelésében és oktatásában” című pályamunkájával.

Tudományos kutatások összefoglalói

Kissné Pap Kata: A koraszülöttség mértéke, és későbbi hatása az általános iskola, alsó tagozatos iskolai teljesítményre

Témavezető: Dr. Lestyán Erzsébet

A kutatásomnak azért választottam a koraszülött gyermekeket, mert szeretném mélyebben beleásni magam ebben a tárgykörben. A tanítóképző főiskola megkezdése előtt 2 évig a szegedi Koraszülött Intenzív Osztályon dolgoztam, mint diplomás ápoló. Ezért éreztem könnyűnek és adotttnak a témaválasztást, mert az egészségügyi diplomának és az évek során szerzett szaktudásomnak köszönhetően a kutatás megírásának alapjaiban sok segítséget, támpontot ad számomra. Az új, illetve leendő szakmámnak köszönhetően, pedig nem csak a klinikai keretek adta lehetőségek közé látok majd bele, hanem a koraszülött gyermekek későbbi növekedését, fejlődését az iskolai teljesítőképességüket is nyomon követhetem. Szeretném kutatásomban feltárni a születés, a szülés és a koraszülöttséghez vezető legfőbb okokat. A terhességi hetek számának hatásait a gyermekek testi-, értelmi-, és pszichés fejlődésére. A különböző átmeneti-, vagy tartós tanulási zavarok kialakulásához vezető okok feltárását, és azok hatását az iskolai performanciájukra. Bemutatom a szülőket támogató rendszereket, az úgynevezett mentorhálózatot, amely segíthet számukra feldolgozni, megérteni, hogy mi zajlik körülöttük, és gyermekük körül. Illetve a széleskörűen alkalmazható fejlesztő terápiákat, módszereket és pedagógiai eljárásokat, melyekkel javíthatók a kialakult rendellenességek. Kitekintést fogok tenni több európai ország koraszülöttjeinek, mint például Anglia, Szerbia koraszülöttjeinek fejlődésébe, és összevetem Magyarországi korai fejlesztő hálózatával. A kutatásomban három feltételezést szeretnék alaposabban körbejárni. Az első hipotézisem a következő: A koraszülött iskolai teljesítményét a születési hetek száma úgy befolyásolja, hogy a minél korábban világra jött gyermeknek tanulási

zavarai vannak, ezért később válnak iskolaéretté a kortársaikhoz képest. A második feltételezésem szerint: A koraszülött gyermek korai fejlesztésének, a speciális segítő-fejlesztő pedagógiai módszereknek pozitív hatása van a későbbi iskolai teljesítményre. A harmadik feltételezésem, pedig az, hogy: A vizsgálatomban részt vevő koraszülött gyermekek tanulmányi eredménye nem éri el a jó átlagot az általános iskola alsó évfolyamain. A kutatás módszerének a kérdőíves módszert szeretném alkalmazni, hiszen így sokrétűen tudom a kérdéseket feltenni, ezáltal, pedig statisztikailag pontosabb képet kapni, a hipotéziseim igaz vagy hamis voltának bizonyításaként.

Mányi Zsolt: A család és a környezet szerepe a cigány tanulók nevelésében és oktatásában

Témavezetők: Dr. Lestyán Erzsébet, Szabóné Dr. Balogh Ágota

Roma származásúként különösen fontosnak tartom, hogy a tanulás szerepe és értéke hangsúlyt kapjon a közösségeinkben. Kutatásomban a család és a környezet szerepét vizsgáltam a roma tanulók oktatásában és nevelésében, kiemelve a szülői támogatás, a befogadó iskolai környezet és a roma kulturális identitás fontosságát. Céлом az volt, hogy rávilágítsak arra, hogyan javítható a tanulók teljesítménye és társadalmi integrációja a családi és közösségi támogatás erősítésével. Munkám során kérdőíves felméréseket végeztem 256 pedagógussal és 144 szülővel, továbbá interjúkat készítettem 197 résztvevővel, köztük roma származású, felsőoktatási végzettségű személyekkel. A tanulók eredményeit az e-napló rendszer adatai alapján elemeztem, és hangsúlyt fektettem az egyéni történetek feltárására, hogy mélyebb megértést nyerjek a helyzetükről. A kutatás eredményei egyértelműen igazolták, hogy a szülői támogatás kulcsfontosságú: a támogató családi háttérrel rendelkező diákok 93%-a négyes feletti tanulmányi átlagot ért el, míg a támogatás hiányában a tanulók 77%-a bukásra állt. A közösségi programok és a pedagógusok által alkalmazott érzékenyítő módszerek hozzájárultak a tanulók motivációjának és beilleszkedésének javításához, ugyanakkor a hatékonyságuk eltérő volt. Az egyéni munka és az élménypedagógia bizonyultak a leghatékonyabb oktatási módszereknek. Következtetéseim szerint a roma tanulók oktatási eredményei és társadalmi helyzete jelentősen javítható, ha a szülők aktívan részt vesznek a gyermekek tanulásában, és ha a közösség, valamint az iskola befogadó és támogató légkört teremt. Az eredmények alapján kidolgoztam egy olyan innovációs tervet, amely hosszú távon segítheti a roma tanulók sikeres előrehaladását az oktatásban.

Szilágyiné Szabados Edit és Ilyés-Makra Katalin: A digitális kultúrában megjelenő robotika és annak hatása

Témavezető: Szabóné Dr. Balogh Ágota

A kutatás célja a digitális kultúra tantárgy keretében megjelenő robotika oktatásának feltérképezése és annak a tanulókra gyakorolt hatásainak vizsgálata volt, a Nemzeti Alaptanterv 2020 előírásai alapján. A kutatás középpontjában a robotikai ismeretek átadása, a kapcsolódó pedagógiai módszerek, valamint a diákok tanulási eredményeire és készségfejlesztésre gyakorolt hatás állt. A NAT 2020 kiemelt figyelmet fordít a digitális kompetenciák fejlesztésére. A robotika, mint tantárgyi elem, új megközelítést kínál az algoritmikus gondolkodás, a problémamegoldás és a technológiai ismeretek gyakorlati alkalmazására. Kutatásunk során mérési eredményeket, interjúkat és kérdőíves módszert alkalmaztunk, amelyekkel a tanulók attitűdjeit, tanulási eredményeit és a pedagógusok tapasztalatait vizsgáltuk. A kutatás eredményei szerint a robotika korai és széleskörű oktatásának bevezetése, mint a digitális kultúra tantárgy része, jelentős pozitív hatásokkal járhat. A robotika alkalmazása nemcsak technológiai ismereteket nyújt a tanulók számára, hanem problémamegoldó képességük, kreativitásuk és együttműködési készségük fejlesztéséhez is. Hozzájárul a 21. század kompetenciák megerősítéséhez, valamint az oktatás minőségének javításához. Azokban az intézményekben, ahol a robotikát megfelelő eszközökkel és szakszerűen képzett pedagógusokkal tanítják, nagy előrelépést mutatnak mind technológiai tudásukban, mind interdiszciplináris gondolkodásukban. Mindez rávilágít arra, hogy a robotika hatékony eszközként szolgálhat a komplex tanulási folyamatok támogatásában és a különböző tantárgyak közötti kapcsolatok megerősítésében. A robotika oktatásban való szerepének teljes kibontakoztatásához azonban elengedhetetlen az infrastrukturális feltételek biztosítása és a pedagógusok továbbképzésének fejlesztése. A tapasztalataink alapján egyértelmű, hogy ezeknek a hiányosságoknak a mielőbbi kezelése nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a robotika minden tanuló számára hozzáférhetővé váljon.

Képek a rendezvényekről

Soczó Daniella: Írástanulás közben elkövetett helyesírási hibák elemzése

Témavezető: Szarka Péter

Dolgozatom az általános iskolás gyermekek helyesírási hibáival foglalkozik. A megértéshez szükséges elméleti háttér az írás fogalmáról, kialakulásának történetéről, az írás és az olvasás összefüggéséről szóló összefoglaló adja. Ezt követi a kutatásom leírása és eredményeim kifejtése. Munkámat Lengyel Zsolt 1998-ban végzett vizsgálatára, valamint Adamikné Jászó Anna tanulmányaira alapoztam. Az ő elemzéséhez 10 éves gyerekek egy tesztre adott írásbeli válaszai szolgáltak forrásként. A dolgozatomban a szarvasi gyakorlóintézmény ötödik és hatodik osztályos tanulóinak fogalmazásait és tollbamondásait, azaz a gyerekek önállóan alkotott szövegeit és a hallás után leírt munkáit elemzem. Összesen 111 szövegben kerestem a helyesírási hibákat. Ezeket csoportosítottam. A nem figyelmetlenségből vagy félrehallásból elkövetett hibák mögött általában valami nyelvtanilag megmagyarázható indok van. Ezeket a többnyire grammatikai vagy fonetikai okokat igyekszem minden hibatípusnál feltárni, illetve ezek alapján a hibák megelőzésére, javítására módszereket javasolni az olvasás- és írástanításra vonatkozó módszertani szakirodalom segítségével. A kutatási eredményekből látszik, hogy a gyerekeknek gyakran okoz gondot az egybeírás vagy különírás kérdése (pl.: igekötők, személyes névmási határozószók), a j vagy ly problémája és a kiejtéstől eltérő írásmód (pl.: magánhangzó- és mássalhangzó törvények).

Merse Dolli Tímea: Zöld Óvoda Ficáncoló módra

Témavezető: Dr. Kerepeczki Éva

Dolgozatomban az óvodai környezeti nevelés módszereinek, lehetőségeinek vizsgálatát tűztam ki célul, kiemelve a zöld jeles napok szerepét. Kutatásom során félig strukturált interjút készítettem a Sárkeresztési Óvoda és Mini Bölcsőde főigazgatójával, Harangozó Péternével. Arra kerestem a választ, hogy az intézmény milyen példaértékű, jó gyakorlatot alkalmaz a környezeti nevelés területén, és hogy a szülőket is bevonják-e a tevékenységekbe. Kíváncsi voltam, hogy a főigazgatónak környezeti nevelőként, melyek a fő jellemzői, mozgatórugói. Kutatómunkám során megismertem számos követendő módszert, gyakorlatot, melyek hozzájárulnak a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakításához, ezeket a dolgozatomban részletesen be is mutatom. A cél, hogy a gyermekek megismerjék és megszeressék az őket körülvevő természetet, így óvják, védjék azt. Ismertetem, hogy milyen fontos szerepet játszanak a pályázatok az óvodai környezeti nevelésben, hiszen anyagi és szakmai támogatást nyújtanak az intézményeknek különböző környezeti projektek és programok megvalósításához. A nevelés elsődleges színtere a család, az óvodai nevelés kiegészíti azt, így nagyon fontos a szülőkkel való szoros együttműködés. Az interjúból kiderül, hogy az intézmény igyekszik minél több tevékenységbe bevonni a szülőket, illetve előadásokat is szerveznek számukra, hogy ismereteik bővüljenek a környezetvédelem, fenntarthatóság témakörében. Dolgozatomban bemutatom Harangozó Péternét, mint környezeti nevelőt, aki egy rendkívül pozitív személyiség, saját maga is környezettudatos életet él, és ezáltal példát mutat az óvodai közösség számára. Folyamatosan keresi az új lehetőségeket, hogy az óvodai programokat és tevékenységeket még környezetbarátabbá tegye. Minden mozdulatából, szavából érezhető, hogy messzemenően elkötelezett a környezetvédelem iránt, ezáltal képes hitelesen közvetíteni a természeti értékek fontosságát a gyermekek, szülők, és kollégái felé. Kulcsszavak: jó gyakorlat, környezeti nevelő, óvodai nevelés, környezettudatos

Csongrádiné Bambach Bernadett: A zenei nevelés, zenei tehetséggondozás az óvodában és az óvodás korúak életében (Az Orff koncepció és a zongora megjelenése)

Témavezető: Aradi Zsolt

Dolgozatomban ismertetem a zenei nevelés hatását a gyermekekre, a zenei tehetséget és a tehetséges gyermek kognitív és affektív jellemzőit is. A kérdőívemet célirányosan pedagógusok és szülők választották meg, illetve az interjúm egy strukturált felépítésű volt. Ezekre a jellemzőkre kitérek a kérdőíves kutatásomban is, hogyan lehet felismerni és mikre kell figyelni. Dolgozatomban készített interjúm, amelyet egy magán zeneiskola vezetőjével készítettem, reflektálunk a zongora megjelenésére, használatára óvodás korban, illetve pozitív hatásaira. Az interjúban ismertetek egy olyan módszert amellyel már óvodás korban is lehetséges a zongorán tanulás. Vizsgálom milyen hatások érik a gyermeket a fogantatás pillanatától és kinek milyen szerepe van a zenei fejlődésükben. (család, intézmény, kortárs, média). Kutatásomban szeretném ismertetni, hogy az otthoni és intézményes keretek között milyen zenehallgatási lehetőségeket használnak. Továbbá szeretném bemutatni a jelenlegi intézményes nevelésben milyen, mennyi lehet-

ség van a zenei nevelésre és mik az esetleges hiányok a válaszok alapján. A hangszerek megjelenését felmértem ezek gyakoriságát ismertetem. Bemutatom, hogy melyek az Orff hangszerek amelyekkel találkozhatunk a zenei nevelés folyamán. A zenei nevelésben a legnagyobb szerepe a családnak van, ezt igazolják a válaszadók, de a család szerepe is a szakirodalmi részben. Továbbá ismertetem mennyi idő jut a zenei nevelésre az óvodán belül, illetve mennyire használják és veszik igénybe az intézményen kívüli zenei nevelést. Ebben a témában az interjúval összekapcsolva beszéljük ezek a programokat miért nem tudják látogatni a gyermekek. Az utolsó részben szeretném ismertetni, hogy a hipotéziseim beigazolódtak-e vagy sem. Kulcsszavak: zenei nevelés, kognitív jellemzők, affektív jellemzők, Orff hangszerek, zongora, zenei tehetséges gyermek. Készítette: Csongrádiné Bambach Bernadett

Papp Éva: A Jászkun hagyományok ápolása a kunszentmártoni Szent Anna Katolikus Óvodában

Témavezető: Dr. B. Kis Attila

Dolgozatom a Jászkun hagyományok ápolásáról szól munkahelyemen, a kunszentmártoni Szent Anna Katolikus Óvodában. A téma jelentőségét erősíti a modern társadalom súlyos értékválsága, így a népi és keresztény értékek megőrzése és közvetítése kulcsfontosságú. Dolgozatom célja, hogy alátámassza, milyen jelentős szerepet játszanak a népi hagyományok és az értékek a fiatal generációk nevelésében. Célom, hogy a dolgozatom keretein belül összegyűjtssem és rendszerezem a jászkun hagyományokat, valamint azok óvodai tevékenységekben való megjelenésének lehetőségeit, hogy ily módon támogatassam a pedagógusok felkészülését, és elősegítsem a jászkun hagyományok megőrzését és átadását az óvodai környezetben. Dolgozatom első fejezetében Kunszentmárton és a Jászkunság történetének megismerésére fókuszálok, hangsúlyozva a helyi hagyományok és a pedagógiai szerep fontosságát. A jászkunsági identitást, a jászok és kunok összefonódó múltját bemutatva összegzem a legfontosabb kultúrtörténeti ismereteket. A hiteles értékközvetítés érdekében fontosnak tartom a Jászkunság anyagi kultúrájának és földművelési jellegzetességeinek feltárását, megismerését. A dolgozatom legterjedelmesebb részében az óvodai néphagyományörző tevékenységeket vizsgálom, különösen a néprajzi ismeretek feldolgozásának módjait az évkör jeles napjain keresztül. Szakdolgozatomban külön fejezetet szentelek a Mihály napi rendezvény megtervezésének és a lebonyolítás ismertetésének. Kutatom a hagyományörzés gyakorlati megvalósításához kapcsolódó segédanyagokat és módszertani gyűjteményeket, amelyek segítséget nyújtanak a jászkun gyökerekből eredő hagyományok és szokások megismerésében és feldolgozásában. Hipotéziseim igazolására három kutatási módszert alkalmazok. A csoportos interjú során alaposan körbejárható a nevelőtestület tagjaival a témakör, érintve a hipotéziseimet is. A megfigyelés módszerét is alkalmazom, amelyet kiterjesztek az intézményi szintű rendezvények aktív részvételével. Ezen tapasztalatok révén mélyebb rálátásra teszek szert a szervezési és lebonyolítási munkákra. A dokumentumelemzés során a található módszertani gyűjteményeket és segédanyagokat kutatom fel, valamint rendszerezem a gyakorlati megvalósítás szempontjából. A jövő óvodapedagógusainak kiemelt feladata, hogy támogassák a helyi hagyományok életben tartását és a magyarság identitásának megőrzését. Bízom benne, hogy hamarosan hozzájárulhatok a dolgozatban szereplő intézmény nevelőtestületének céljaihoz.

Stolzenbergerné Fekete Anikó: A három Huta kétnyelvűsége: Bükk-szentlászló, Bükk-szentkereszt, illetve Répáshuta

Témavezető: Szarka Péter

Dolgozatom a témája A három Huta kétnyelvűsége: Bükk-szentlászló, Bükk-szentkereszt, illetve Répáshuta. Személyem nem Bükk-szentkereshti tősgyökeres lakos. Családommal 16évet éltem külföldön, majd 2018-ban költöztünk haza Magyarországra. A kétnyelvűséget, illetve a többnyelvűséget ez alatt megtapasztaltam a munkáim során, illetve saját gyermekemen keresztül is. Fiam 6éves korában költöztünk haza, az Általános Iskolát már Bükk-szentkereshten kezdte. Nagyon is érdekelt a település története, a szlovák nyelv tanulása és tovább örökítése. A szláv nyelveknek véleményem szerint igen csak lesz jelentőségük a jövőt illetően az orosz nyelv mellett. S nem árt, ha azt is tudjuk, hogy a ma Magyarországon élő szlovákok miként is kerültek, települtek be hazánkba, telepedtek le itt a magyar földön. Dolgozatomban elsőként egy kis történelemnek néztem utána és próbáltam megtudni, hogy: Honnan is érkeztek a szlovákok ide Magyarország ezen területére? Mi volt az oka amiért itt maradtak? Mivel foglalkoztak? Milyen szlovák nyelvet beszéltek a három településen? Írok még: A Bükki szlovák falvak nyelvi sajátosságairól.

Ezáltal, hogy egy népvándorlásról beszélünk és saját hazájukat elhagyó emberekről, így megjelenik a diglossia, kettősnyelvűség. A településen napjainkban nagy küzdelem folyik az irányába, hogy fent tudjon maradni a szlovák nyelv. Ez megmutatkozik abban, hogy szlovák nyelvi oktatás folyik mind a három település óvodájában, illetve Bükk-szentkereszt Általános Iskolájában. Itt még nem állt meg a szlovák nyelv ápolása, ugyanis van a településeknek egy-egy hagyományörző énekkara, akik rendszeresen járnak fellépni és szlovák dalokat, régi népdalokat énekelnek. Dolgozatom írása során olyan kutatást is folytattam, ahol megpróbáltam összegyűjteni olyan szavakat, amiket csak ezeken a településeken használnak és eltér a mai irodalmi szlovák nyelvtől.

Galuskáné Lónyai Anikó: Szlovák nyelv és hagyományok ápolása Bükk-szentkeresztben
Témavezető: Dekrét Márta

Dolgozatommal Bükk-szentkereszt település szlovák kultúrájának, hagyományainak, nyelvének megőrzéséről, ápolásáról szeretnék egy bemutatást tartani a településen működő intézményeken, szervezeteken keresztül. A szlovák nyelv használatát és a hagyományörzést az óvodától az általános iskolán keresztül, a hagyományörző klubból a nemzetiségi önkormányzatig szeretném bemutatni. A település lakóinak az életében ma is fontos szerepet játszik a szlovák nyelv és a néphagyományok ápolása, szeretnék, ha ezek nem merülnének feledésbe, átadhatnák a fiatalabb nemzedékeknek. Ennek érdekében hagyományörző rendezvényeket, összejöveteleket tartanak, aktívan beszélnek még szlovák nyelven. Mint jövőbeni szlovák nemzetiségi óvodapedagógus, hivatásomnak érzem, hogy az óvodás gyerekekkel én is megismertessem őseink, elődeink hagyatékát, kultúrkincseit, hagyományait, ezeket közösen átéljük, élményeket szerezve, ezzel is formálva személyiségüket, a népi kultúrához való viszonyulásukat. Számomra fontos, hogy a szlovák nyelvet már óvodás korban megszerettessem a gyermekkel, játékos formában ismerkedjünk a nyelvvel. A szlovák nyelvet szeressék, ismerjék és tovább vigyék hagyományainkat.

Csordás Ramóna Erzsébet: Különlegesen az általánosban, avagy autizmus spektrum zavarral diagnosztizált gyermekek

Témavezető: Dr. Lestyán Erzsébet

A témaválasztás kapcsán kezdetben bizonytalan voltam, majd 2022. évnek a végére egyértelművé vált számomra, hogy ez az a téma, amelyről ismereteimet meg szeretném osztani, amely irányban kutatni, fejlődni szeretnék. Minden sorom, minden gondolatom érintettségem támasztja alá. Maga a fogalom korábban is nyújtott már némi szakértelmet, pedagógiai tanulmányaimból fakadóan foglalkoztatott, de közel sem rendelkeztem olyan szintű ismeretekkel, amelyekre az elmúlt egy évben tettem szert. Ezen túl úgy gondolom, hogy a témaválasztásom a köznevelés aktuális ügyévé vált, hiszen felmérések igazolják, milyen nagymértékű a növekedés az autizmus spektrum zavarral diagnosztizált gyermekek körében. Ebben a kutatásban célom kifejtetni az autizmus spektrum zavar fogalmát, tüneteit, bizonyított és lehetséges okait, a diagnosztizálás útját, a társadalmi elfogadottságot és el nem fogadottságot, a tájékozottság és a tájékoztatatlanság lelki ütközőit, fejlesztési lehetőségeket az integrált és szegregált intézményi nevelés-oktatás mellett. Hipotézisem, hogy a legtöbbben tájékoztatlanok az autista gyermekeket zavaró, kiborulást okozó tényezőivel kapcsolatban. Feltételezem továbbá, hogy egyfajta előítéllettel rendelkeznek – főként a tájékoztatatlanságból adódóan – az autista gyermekekkel/felnőttekkel szemben. Úgy gondolom, hogy a szegregált intézménytípus negatív képként jelenik meg társadalmi szinten. Hipotézisem egyúttal, hogy legtöbbben nincsenek tisztában azzal, hogy az autizmussal érintettek jelentős része, - a diagnózisuk mellett - milyen kimagasló szintű gondolkodásmóddal, tehetséggel rendelkezhetnek. Hipotéziseim igazolását vagy cáfolását kérdőívek és tapasztalt szakemberrel folytatott interjú útján fogom érvényesíteni. A kutatás záró részét képezi autisták gondolatai a mindennapi életükkel kapcsolatban, az összegzés, konklúzió, a köszönetnyilvánítás, a felhasznált irodalom, valamint a melléklet.

Mikulik-Dörögő Fruzsina: Az Intézményi Bozsik Program és a labdarúgás szerepe az óvodás korú gyermekek életében

Témavezető: Dr. Halasi Szabolcs

A labdarúgás az egyik legnépszerűbb sportág világszerte, amely nemcsak fizikai aktivitást, hanem közösségi élményt is nyújt. Az Intézményi Bozsik Program célja, hogy az óvodás és iskolás gyermekek számára szervezett keretek között biztosítson játéklehetőséget, elősegítve ezzel a mozgás szeretetét és a társas készségek fejlődését. A kuta-

tás célja annak bemutatása, hogy a Bozsik Program milyen hatással van az óvodáskorú gyermekek fizikai, szociális és érzelmi fejlődésére. Emellett a dolgozat azt is vizsgálja, hogyan segíthet a labdarúgás az egészséges életmód kialakításában és a mozgás megszerettetésében. A dolgozat elsősorban szakirodalmi áttekintésre és esettanulmányokra épül. Interjú készült Győrfi Péterrel, a Magyar Labdarúgó Szövetség OTP Bank Bozsik-program országos vezetőjével, amely betekintést nyújt a program működésébe és céljaiba. Az interjú igazolta, hogy a Bozsik Program hatékonyan ösztönzi a gyermekeket a rendszeres mozgásra, fejleszti a csapatmunkát és a szociális készségeket. Az óvodáskorban elsajátított mozgásminták hosszú távon hozzájárulhatnak az egészséges életmód kialakításához és fenntartásához. A Grassroots szemlélet alapján a labdarúgás minden gyermek számára elérhető kell, hogy legyen, függetlenül a tehetségtől vagy fizikai adottságoktól. A program nemcsak sportolási lehetőséget biztosít, hanem segíti a gyermekek érzelmi és szociális fejlődését is. Az eredmények rávilágítanak arra, hogy a mozgás központi szerepet kell, hogy kapjon az óvodai nevelésben.

Fosztó Tündi Ilona: A gyermek világa és világképe

Témavezető: Dr. Bábosik Zoltán

A gyermek világa és világképe című dolgozatom célja a gyermekkor sajátosságainak, valamint a gyermekek világáról alkotott képének vizsgálata történeti és pszichológiai szempontok alapján. A dolgozat középpontjában az a kérdés áll, hogy miként alakul a gyermekek világképe a különböző társadalmi és kulturális hatása tükrében, valamint hogyan befolyásolják ezt a fejlődéslélektana tényezők. A gyermekeket a jövő alkotóinak is tekinthetjük, ha megfelelő lehetőséget biztosítunk képességeik kibontakozására, és a világ megértéséhez szükséges tudást is átadjuk számukra, az hozzájárulhat egy kedvezőbb jövő kialakulásához. Ahogy Urie Bronfenbrenner megfogalmazta: "Minden gyermekben ott rejlik a jövő ígérete." A kutatásom során több tudományterület – történeti, pszichológiai és pedagógiai – metszéspontját elemeztem, és olyan elméletekre támaszkodtam, mint Pukánszky Béla gyermekfelfogása, Piaget kognitív fejlődési elmélete és Eric Erikson pszichoszociális fejlődési modellje. Ezen elméletek segítségével tanulmányoztam a gyermekkor felfogásának változását, valamint a gyermekek gondolkodásának és érzelmi világának alakulását. A gyermekkép változásai nemcsak az adott korok nevelési elveit tükrözik, hanem azokat az elvárásokat is, amelyeket a társadalom a gyermekekkel szemben támasztott, ezáltal formálva fejlődésüket és lehetőségeiket. A dolgozatban külön figyelmet fordítottam a gyermekek elsődleges szocializációs közegére, a család szerepére, valamint a modern kor gyermekközpontú szemléletének hatásaira. Ennek keretében bemutattam Urie Bronfenbrenner ökológiai rendszerelméletét, amely segít megérteni a gyermek fejlődését befolyásoló különböző szinteket. Empirikus kutatásomat egy kérdőíves vizsgálattal egészítettem ki, amelyben a szülők nézeteit elemeztem a gyermekkel értékéről és jelentőségéről, valamint arról, hogy miként jellemzik és formálják gyermekük világát. Az eredmények tükrében a gyermekek világképe jelentős összefüggést mutatott a szülői attitűdökkel és a társadalmi elvárásokkal. Összegzőként megállapítható, hogy a gyermekkor megítélése folyamatosan változik, de a gyermek világképe és érzelmi fejlődése továbbra is kiemelten fontos terület, amelyet a pedagógiai és pszichológiai szemléletformálás is alakít. A dolgozatom rávilágít arra, hogy a gyermekek tiszta és érzékeny világa olyan érték, amelynek megőrzése a társadalom közös felelőssége.

Bencze Katalin: Kortárs magyar gyermekversek népszerűsége az óvodákban

Témavezető: Dr. Katona Krisztina

A kortárs gyermeklírát az utóbbi évtizedekben jelentős változásokon ment keresztül. Ez a műfaj friss és aktuális témákat dolgoz fel a mai kor gyermekének igényeihez és érdeklődési köréhez igazodva. Dolgozatomban bemutatom, jellemzem a kortárs gyermeklírát, mint friss, és aktuális témákat feldolgozó műfajt. Összehasonlítom a kortárs gyermeklírát a 20. századi gyermeklírával. Válaszokat keresek arra, hogy mekkora szerepe van az anyanyelvi nevelésben a kortárs gyermeklírának. Nyitottak-e az óvodapedagógusok az elmúlt 20 évben íródott gyermekversek felé? Mik azok a jellemző vonások, amiktől a klasszikus még erősen megállja a helyét a nevelésben, és mitől válik érdekessé az óvodapedagógus számára a kortárs gyermeklírát? A kortárs gyermekirodalom népszerűségét kérdőív segítségével, közvetlen környezetemben, a Soponyai Mesevár Óvodában, és még több városi illetve falusi óvodában vizsgáltam. Két kérdőívet állítottam össze: Az egyik az óvodapedagógusokat, a másik a szülőket célozza meg. A kutatás online kérdőívek formájában történt. A kérdőívek által az óvodapedagógusok részéről

Versenyeredmények

„Tollforgató” szépírási verseny

„Minden betű egy műalkotás – rajzold meg a szíveddel!” – ezzel a mottóval rendezték meg 2025. május 29-én a GFE Szarvasi Gyakorlóintézményében a „Tollforgató” szépírási verseny ünnepélyes díjátadóját. A feladatok a Jókai Mór emlékéhez kapcsolódtak. A versenyen minden korosztályból vettek részt tanulók. Az egyetemi hallgatók körében első helyezett Durján Ibolya 3. évfolyamos, második helyezett Kupeczki Edit 3. évfolyamos és harmadik helyezett Csekő Bernadett 1. évfolyamos hallgató lett.

Csukás István Mesemondó Verseny

2024. november 8-án a Szarvasért Alapítvány rendezésében került megtartásra a Csukás István Mesemondó Verseny. Az egyetemista és főiskolások kategóriájában a Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Karának hallgatói is megmérették magukat. Első helyezést ért el Soczó Daniella IV. évfolyamos tanító szakos hallgató Mirr-Murr a kandúr meséjével, aminek élményszerű előadását és interaktivitását a zsűri elnöke az értékelő beszédében külön kiemelte. A mindenki által szeretett és könnyen azonosulható Gombóc Artúr egyik történetét hozta el a versenyre a második helyezett Dobrotka Tímea III. évfolyamos tanító szakos hallgató. Brumm-Brumm Brúnó sem maradhatott ki a sorból, Szántó Laura Julianna III. évfolyamos óvodapedagógus szakos hallgató mesemondásában, amelyet a zsűri harmadik helyezéssel díjazott. A hallgatók felkészítő tanára Dr. Katona Krisztina dékán, főiskolai tanár.

Országos Matematika Verseny

2024. október 27. került megrendezésre a XXXII. országos Szendrei János Matematika Verseny (GFE PK, KÓTE), melyen három hallgatónk vett részt: Mihály Enikő, Miklós Ditta, Tóth Renáta. A csapat felkészítő tanára Bontovics Ignác tanársegéd volt.

választ kaptam néhány, a dolgozat címe által fontosnak tartott kérdésre: - Van-e igény az óvodapedagógusok részéről a kortárs gyermekirodalom megismerésére? - Közvetítenek-e magyar kortárs verseket a gyermekek felé, munkájuk során. - Ha nem közvetítenek, akkor annak mi az oka? A szülőknek készített kérdőív is hasonló kérdéseket tartalmaz, mint az óvodapedagógusoké, viszont családi környezetre értelmezve. A szülőktől és a pedagógusoktól kapott kérdőíveket összehasonlítottam, és a kapott eredményből egy következtetést vontam le. A kérdőívek feldolgozása táblázatok és diagramok segítségével történt. A dolgozat egészének a lényege, hogy feltérképezze, mennyire van jelen a kortárs magyar gyermeklír az óvodai irodalmi nevelésben.

Rácz Renáta: A zenei nevelés hatása, lehetőségei a fogyatékkal élők esetében

Témavezető: Aradi Zsolt

A dolgozatom témája a zenei nevelés hatása, lehetőségei a fogyatékkal élő személyek esetében. Kutatásomat az motiválta, hogy egyre több fogyatékkal élő emberrel találkozhatunk és úgy érzem fejlesztésükre nagyobb hangsúlyt kellene fektetni. Célom, hogy bebizonyítsam a zene erejének, a zenei nevelésnek és a rendszeres zeneterápiának fontos szerepét a fogyatékkal élő személyek életében, illetve feltárjam a zenei tevékenységek pozitív hatásait, az erre alkalmazható lehetőségeket, módszereket. A kutatás során kérdőívet és terepkutatást alkalmaztam. A kérdőív kitöltésére bárkinek lehetősége volt, mert szerettem volna általánosságban információkat szerezni arról, hogy a zene meghatározó szerepet játszik-e az emberek életében, valamint milyen mértékben tájékozottak a fogyatékkal élő személyek zenei tevékenységeivel kapcsolatban. A terepkutatáshoz két interjút készítettem. Az egyiket egy olyan fogyatékkal élő zenésszel, aki vaksága ellenére szorgalmának, kitartásának és kifinomult hallásának köszönhetően egy zenekar dobosa. Számára a zene egyfajta terápiaként is funkcionál. A második interjút egy olyan szakképzett zeneterapeutaival készítettem, aki kilenc éve foglalkozik fogyatékkal élő személyek fejlesztésével. A dolgozatom különlegessége abban rejlik, hogy számomra kevésbé ismert témát választottam, ahol kevés tudás áll rendelkezésemre. Személyes célom volt, hogy egy olyan területen kutassak, ami számomra kihívást jelent és új ismereteket szerezhessenek.

Árgyelán Adrienn: Az okoseszközök szerepe a bölcsődés korú gyermekek életében

Témavezető: Dr. Sebestyén Krisztina

A digitális technológia egyre nagyobb szerepet játszik a mindennapi életben, és ez alól a csecsemők, valamint a kisgyermekek sem kivételek. A digitalizáció a 0-3 éves korban többféle módon jelenhet meg, és sokféle hatással lehet a gyermek fejlődésére. A dolgozatomban rá kíváncsi mutatni arra, hogy a digitális világ, a túl korán kezdett digitalizáció milyen hatással van a 0-3 éves korú csecsemők, illetve kisgyermekek fejlődésére, továbbá a hipotéziseim mentén igyekszem megvizsgálni ezt a témát. A kutatásomban 2024 decembere és 2025 februárja között személyes interjúkat készítettem szakmailag hiteles szakemberekkel (5 fő). Ezt követően bölcsődés korú gyermeket nevelő szülőkkel (6 fő), figyelve arra, hogy lehetőleg különböző csoportokba tartozó interjúalanyok legyenek (házasságban élő és elvált, egyszülős családok, nők és férfiak, iskolázottabb és iskolázatlanabb szülők). A kutatáshoz négy hipotézist állítottam fel. Az első hipotézisben azt feltételezem, hogy a megkérdezett szülők többségének gyermekei első alkalommal még 3 éves koruk előtt jutottak okoseszközhöz. Ez a hipotézis igazolódott, a megkérdezett szülők közül szinte mindenki, egy kivételtől eltekintve, közvetlen vagy közvetett módon adott a 0-3 éves korú gyermekének okoseszközt. A második hipotézisben azt feltételezem, hogy a megkérdezett szülők, szakemberek szerint a kisgyermekek számára a digitális eszközök használata fejlesztő hatású is lehet. Ez a hipotézis is igazolódott, mert vannak szülők, szakemberek, akik fejlesztő hatást is tudnak tulajdonítani az okoseszköz használatának. A harmadik feltételezés szerint a megkérdezett szülők nem tudják, hogy a digitális eszközök a 0-3 éves korosztály idegrendszerére káros hatással lehetnek. Ez a hipotézis részben igazolódott, mert a szülők tudják, csak nem tudatosak az idegrendszert érintő negatív hatásokkal kapcsolatban. A negyedik hipotézisben azt feltételezem, hogy a megkérdezettek szerint jellemző a digitális eszközök használatának engedélyezése a gyermek figyelmének elterelése érdekében, ami az interjúkban elhangzottak alapján igazolódott, a digitális cumi, digitális bábiszitter valós fogalmak, és valóban megjelennek a digitális nevelés során. A kutatás konklúziója, hogy a számos negatív hatás mellett lehet találkozni a digitális tér pozitív impulzusaival is. Viszont az életkori sajátosságokat figyelembe véve a digitális eszközök használatának a mérséklése és a minősége számottevő jelentőséggel bír.

Ragács-Tóth Eszter: Az autizmus spektrumzavar korai felismerésének, diagnosztizálásának jelentősége, két leány esetén keresztül bemutatva

Témavezető: Bartyik Gitta

A munkám során és a bölcsődei gyakorlataim alatt is tapasztaltam, hogy a pedagógusok körében is igen ismeretlennek számít az autizmus spektrumzavar, mint állapot. Ennek okán fontosnak tartom a minél szélesebb körű tudást az eltérő fejlődésmentű gyermekek jellemzőivel kapcsolatban. Tapasztalataim szerint egyre több gyermek érintett az autizmus spektrumzavar valamelyik válfajával és a nevelőknek kifejezetten fontos szerepe lehet abban, hogy korán felismerjük az árulkodó jeleket annak érdekében, hogy a legkorábban segítséget (diagnózist, fejlesztést) kapjanak az érintett gyermekek és családjaik. Ezért is gondolom, úgy, hogy konkrét és valós történeteken keresztül sokat tanulhatunk, fejlődhetünk e témában. Esettanulmányaimban megismerhetjük az adott gyermekek tüneteit, végig követhetjük a diagnosztikai és a fejlesztések folyamatát. Kitűzött célom volt, hogy bemutassam azt a valóságos életutat, ami az autizmus spektrumzavar korai vagy éppen kései diagnosztizálása és az azt követő időszak mögött van. Dolgozatom a releváns elméleti áttekintés után két esettanulmányt mutat be, végül a vizsgálati adatok és a szakirodalmi ismeretek mentén elvégzett összehasonlító elemzéseket ismerteti. Az egyik esettanulmány képviseli a későn érkezett diagnózist, a másik a korán diagnosztizált állapotot mutatja be. Munkámban a következő kérdésekre kerestem a válaszokat a konkrét esetek tükrében: Milyen hatással van az érintett gyermekekre és családjaikra a korai illetve kései felismerés és az autizmus spektrumzavar diagnózis? Milyen hosszú a diagnózishoz vezető út ezekben az esetekben? Vizsgálataim során kvalitatív módszereket alkalmaztam: megfigyelést, dokumentumelemzést, interjúkészítést. Az adatokat, eredményeket az azonosságok és különbségek mentén elemeztem. Mintám elemszáma miatt az észrevételeim, eredményeim erre a két esetre vonatkoznak, tájékozási jellegűek, céljuk a téma fontosságára való figyelem felhívás. Napjainkban már szinte mindenki találkozott érintett személlyel, éppen ezért számomra nem az a cél, hogy magára az autizmus spektrumzavarra hívjam fel a figyelmet, hanem a korai felismerés és diagnózis fontosságára, és az állapotra utaló korai jelek ismeretének lényegességére.

Szalai Mária: Az egészséges életmódra nevelés a bölcsődében, a módszertani ajánlások tükrében

Témavezető: Závogyán Judit

Dolgozatomban arra vállalkoztam, hogy átfogó képet nyújtsak arról, miként valósul meg az egészséges életmódra nevelés a bölcsődék mindennapi gyakorlatában. Célom volt feltárni, milyen módszereket alkalmaznak a kisgyermeknevelők az egészségtudatos szemléletformálás érdekében, különös tekintettel arra, hogy a nevelés megjelenik-e a kreatív tevékenységek során is. Emellett vizsgáltam, hogy a bölcsődének otthont adó település sajátosságai miként befolyásolhatják az egészséges életmódra nevelés gyakorlati megvalósítását. A kutatás során kérdőíves módszert alkalmaztam, amelyet kisgyermeknevelők szakmai csoportja töltött ki. Fontosnak tartottam az interjúkészítést is, így esett a választásom a Berekfürdői Bölcsőde vezetőjére, aki szakmailag magasan kvalifikált, és a kutatásom szempontjából releváns tapasztalatokkal rendelkezik. A dolgozatomban részletesen bemutatom a Berekfürdői Csicsergő Óvoda és mini Bölcsőde működését, különös hangsúlyt fektetve a módszertani ajánlásokon túl megvalósuló tevékenységekre, amelyek színesítik az intézmény mindennapi életét. Érdekes megemlíteni, hogy az intézmény nem csupán a gyermekek egészséges életmódjára összpontosít, hanem fontos szerepet kap a közösségépítés is. Ez erősíti a családok közötti kapcsolatokat, és lehetőséget biztosít arra, hogy a szülők közvetlenül részt vegyenek az óvoda és bölcsőde mindennapi működésében. A dolgozatomban elemzést készítettem a Magyar Bölcsődék Egyesületének 2024-ben módosított módszertani kiadványáról is, amely a bölcsődei ellátás szakmai irányelveit tartalmazza. A dokumentumot az egészséges életmódra nevelés szempontjából vizsgáltam, mivel ez alapvetően meghatározza a kisgyermeknevelők mindennapi munkáját. Különösen érdekelt a szakemberek kreativitása és az, hogy a módszertani ajánlásokon túl mennyit tudnak hozzátenni a gyermekek harmonikus fejlődéséhez.

Tusjak Andrásné: Lovak kiemelt hatásai az óvodáskorú gyermekekre

Témavezető: Dr. Kerepeczki Éva

Napjainkban egyre több gyermek tölti idejét a televízió és a számítógép képernyője előtt. A rohanó életmód miatt a családok és a gyermekek kevés időt töltenek együtt a

"Legkiválóbb óvodapedagógus-jelölt Díj"

2025. május 6.

A Gál Ferenc Egyetem Szarvasi Gyakorlóintézménye idén is rangjához méltó keretek között szervezte meg a hagyományos, immár huszadik alkalommal megrendezett „Legkiválóbb óvodapedagógus-jelölt” versenyt. A rendezvény a jövő óvodapedagógusainak tehetségét és elhivatottságát állította a középpontba, miközben a szakma képviselői ismételten megbizonyosodhattak a pályára készülő fiatalok kreativitásáról és szakmai felkészültségéről. A versenyen három óvodapedagógus hallgató vett részt: Szivák Boglárka, Miklós Ditta, Korponai Karina.

A versenyzők előzetesen esszé formájában fejtették ki gondolataikat a „A játékos tanulás az óvodában és a családban” témakörben, melyek már előre betekintést engedtek szakmai látásmódjukba. A délután további részében a jelöltek „Állásinterjúra készülve” címmel tartottak bemutatkozó prezentációt, melyben feltárták erősségeiket és kompetenciáikat. A második fordulóban a hangsúly az együttműködésen, a kommunikáción és a komplex gondolkodáson volt. A hallgatók egy képzeletbeli nevelőtestületi értekezlet résztvevőiként a Maslow-féle szükségletpiramist értelmezték az óvodai élet kontextusában. A zsűri különös figyelmet fordított arra, hogyan tudtak a jelöltek közösen gondolkodni, megosztani tudásukat és tapasztalataikat. A harmadik, egyben utolsó versenyfeladat a gyakorlati tájékozottságukat tette próbára. A szituációs feladatok során a jelölteknek kommunikációs, helyzetfelismerő, identifikációs és empátiás képességeiket kellett bizonyítaniuk. A szakmai zsűri döntése alapján a megítélt „Legkiválóbb óvodapedagógus-jelölt Díjat” 2025-ben Szivák Boglárka vehette át.

Hallgatói díjak

Soczó Daniella friss diplomás hallgatónk az Egyetem rendezvényein és a közösségért végzett kiemelkedő és áldozatos tevékenységéért Gál Ferenc Egyetemért hallgatói emlékérmét kapott.

A Gyakorló Intézmény nevelőtestülete által alapított Legkiválóbb Óvodapedagógus-jelölt címet idén Szivák Boglárka hallgató a szakma iránti elkötelezettségének elismeréseként vehette át.

A „Rózsa Borka Alapítvány” által 1992 óta meghirdetett országos megmérettetésen Salka Liliána Ágnes képviselte Egyetemünket, és kapta meg a díjat és könyvjutalomban részesült.

szabadban, ezáltal csökkennek a környezetükkel kapcsolatos ismeretek. Az egészséges életmódhoz szükséges testmozgás is minimális. A választott témához személyes kötődésem van, a dolgozat rövid bevezetéssel kezdődik, a második fejezet a lovak történetéről szól, a harmadikban a „Külső világ tevékeny megismerése” területén belül vizsgálom a környezeti nevelést, majd a munka jellegű tevékenységek szerepét, a negyedik fejezetben részletesen ismertetem a lovas tevékenységek fejlesztő hatásait. A dolgozatom befejezésénél egy lovasoktatóval készített interjú és annak SWOT-elemzése kap helyet. A lovas foglalkozások sok lehetőséget rejtenek az óvodáskorú gyermekek testi-lelki fejlődésének támogatásában, készségeik fejlesztésében valamint a természethez való kapcsolódás erősítésében. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy az óvodáskorú gyermekek figyelmi képességei és fizikai adottságai még korlátozottak így náluk a lovaglás csak hosszabb távon hoz eredményt. Sajnos azt tapasztaltam, hogy a Lovas és Szabadidőparkban jelenleg már nem tartanak foglalkozásokat az óvodáskorú gyermekeknek így a pozitív hatások nem tudnak érvényesülni ennél a korosztálynál.

Tóthné Sódar Gabriella

Alapok, útjelzők és mérőföldkövek egy egészséges élethez

A család szerepe Mezőkovácsháza óvodáskorú gyermekeinek fejlődésében

Témavezető: Dr. Halasi Szabolcs

A dolgozat célja az egészséges életmód alapvető elemeinek vizsgálata az óvodáskorú gyermekek fejlődésének tükrében, különös tekintettel Mezőkovácsháza település családjainak szerepére. A kutatás során arra törekedtem, hogy feltárjam a családi és közösségi környezet egészségnevelésben betöltött funkcióit, valamint megvizsgáljam, milyen mértékben befolyásolják a szülők egészségtudatos szokásai és az általuk közvetített magatartásminták a gyermekek egészségmagatartását és fejlődését. A vizsgálat kvantitatív megközelítéssel, kérdőíves adatgyűjtéssel és antropometriai mérések alkalmazásával valósult meg, a Mezőkovácsházi Négy Évszak Óvoda és Bölcsőde Árpád közti tagintézményébe járó gyermekek szülei körében. Az óvodapedagógusok közreműködésével a kérdőívek valamennyi érintetthez eljutottak és visszaérkeztek, így az érvényes válaszok alapján a minta elemszáma N=80. Az adatfeldolgozás során kiemelt figyelmet fordítottam a gyermekek testtömegindexére (BMI), a család életmódbeli sajátosságaira, a szülők iskolai végzettségére, valamint az egészséges életmódra való nevelés gyakorlatainak elemzésére. Az eredmények alapján a vizsgált gyermekek több mint 30%-a túlsúlyos vagy elhízott, amely összefüggést mutat a család táplálkozási és fizikai aktivitási szokásaival. Emellett a szülők iskolai végzettsége is kihatással van az egészségtudatosság szintjére: a magasabb végzettségű szülők esetében nagyobb arányban figyelhetők meg tudatos vásárlási döntések, példamutató magatartás, valamint közösen végzett szabadidős tevékenységek. Bár a családok többsége törekszik az egészséges életmód biztosítására, bizonyos területeken – mint például a képernyőidő mértéke és az édességek fogyasztása – még szemléletformálás szükséges. Az egészséges életmódra nevelés hatékonysága nagymértékben függ a család és az óvodai intézmény együttműködésétől, valamint a helyi közösségi lehetőségek kihasználásától. A preventív szemlélet megerősítése, az óvodai egészségfejlesztő programok bővítése és a szülőkkel folytatott aktív kommunikáció kulcsfontosságúak a gyermekek kiegyensúlyozott testi és lelki fejlődésének érdekében.

Ráfiné Szendrei Erika

Zenei nevelés transzferhatása a fogyatékkal élő gyermekek esetében

Témavezető: Aradi Zsolt

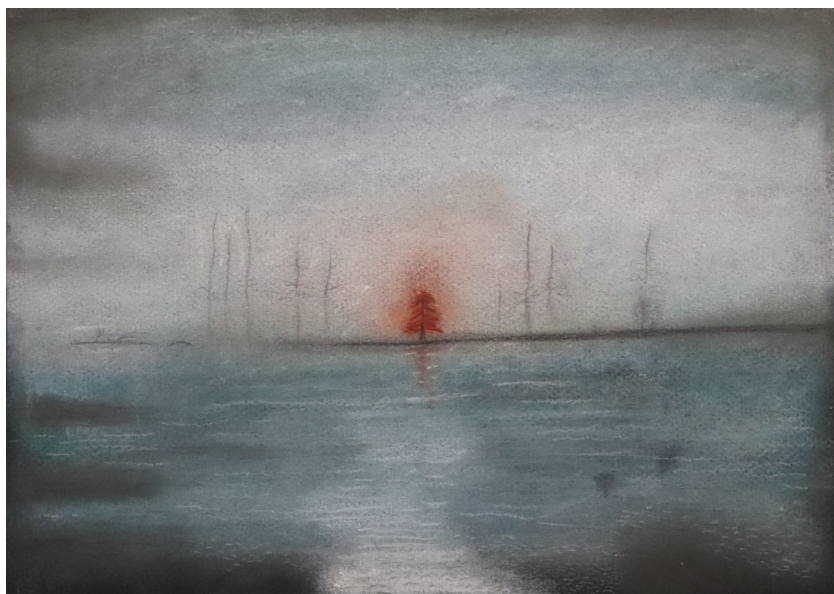
A dolgozatom témája a zenei nevelés hatása a fogyatékkal élők esetében, azon belül is a transzferhatás a fogyatékkal élő gyermekek körében. A zenetanulás és a zenei nevelés már a régmúlttól fontos hatással bír. Az évek előrehaladtával néha feledésbe merül, néha pedig új lendületet kap a zene. A zene által létrejövő pozitív hatás, transzferhatás, amely mindig újra erőre kap. A dolgozatom egészen az ókori Görögország kultúrájáig visszatekint, és a ma is alkalmazott módszereket, lehetőségeket is számba vettem, a fogyatékkal élők esetében. Az utóbbi években talán egyre nagyobb hatással van a pedagógus komplexitása, ahol a zene is nagyobb teret tud kapni. Rengeteg olyan eszköz áll rendelkezésre, ahol nem feltétel szükséges szakképzettség csak egy pedagógusi elhivatottság, hogy a gyermek számára lehetőséget adjon zene megszerettetésére, elmélyítésére. A zene szerintem sokkal több, mint a fülünkön keresztül hallatott külső zaj, a zene ennél sokkal komplexebb, hisz ez az egyetlen olyan dolog, ami különböző más képességekre, készségekre is pozitív hatással van. A dolgozatom célja volt azt vizsgálni, hogy

különböző fogyatékoság együttélésével van-e megfelelő lehetősége a gyermekeknek az elmélyült zenei nevelésre, illetve észre vehető volt-e bármilyen pozitív vagy negatív hatás a zene hallatán, és mennyire korai szakaszba volt megfigyelhető a zene iránti érdeklődés. Nagyon elszomorító, hogy a kérdőív/ kutatás és a kiértékelés alapján heti 1 énekzenei óra volt többségében jellemző. Rengeteg olyan módszer van, ami nagyon jól alkalmazható lehetne, ha lenne rá megfelelő mennyiségű szakember. Leginkább akkor tudna a zene, a zene iránti érdeklődés még nagyobb teret kapni leginkább a fogyatékkal élők esetében, ha az emberek elhinnék, és tényleg látnák azt, hogy mekkora előrelépés, lehetőség van a zenében. Itt nem feltétlen a tehetség ápolására gondolok, hanem a különböző képességekhez, készségekhez való pozitív viszonyuláshoz.

„Kárpátok alatt” Versmondó és képzőművészeti alkotóverseny Remenyik Sándor rajzverseny eredményei

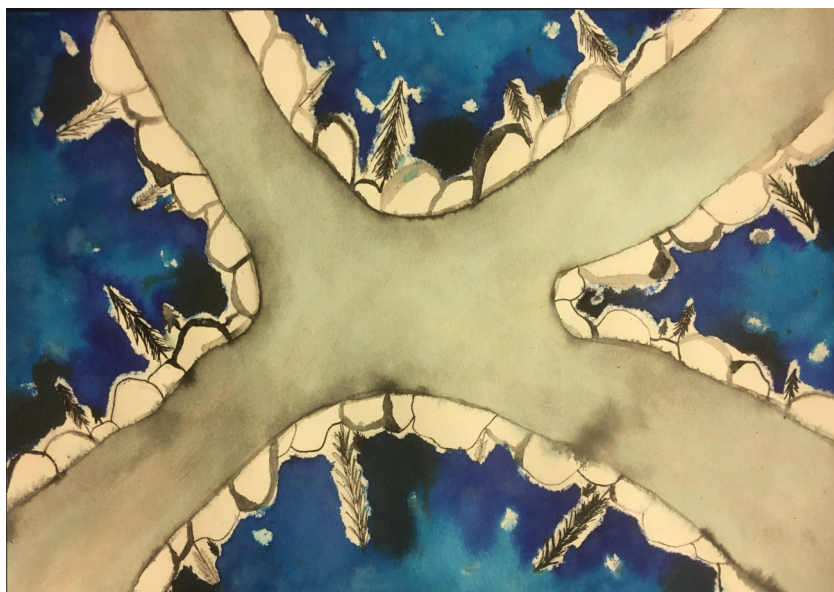
Arany minősítés:

Sziládi Veronika Réka: A holt fenyő

Ezüst minősítés:

Csernus Dominika Réka: Vizek, ha találkoznak

Sziládi Veronika Réka:

A holt fenyő

Arany minősítés

A holt fenyő pirosba öltözik.
Ha látsz egy foltot,
Egy rozsdavörös foltot
A haragos-zöld tenger közepén:
Ereszd le messzekémlő látesőved,
S mondj egy imát a holtak üdvéért.
Az a halál.
Nem a lomberdők szelíd őszi dí-
sze,
Amelyre új élet következik.
Ez a pirosban ünneplő halál,
Ez a dacos halál
Ez tudja már, hogy nincs feltáma-
dás.
És mégis áll,
Halott bajnok az élő katonák közt.
Mivel másutt nincsen számára
hely.

Csernus Dominika:

Vizek, ha találkoznak

Ezüst minősítés

Harsogva jó két vadpatak,
Egy harmadik, egy negyedik,
Külön kis völgyből mindenik, -
De egymás felé tartanak.
Alább a sodruk sebesebb,
Alább már malmot hajtanak,
Fűrészst lendítnek rönköket vágni.
Mennek - és nem fognak megállni!
A forráspontjuk messze-messze
Rejlik az Ünőkö alatt,
Egyiké itt, a másiké amott.
De álmukban már látják társukat,
Akihez vágy ragadja őket,
S a testvér felé küzdik magukat.
Vadul birkóznak fával, kövel. -
És győznek - egyesült erővel.

Földvári Emese:

Vizek, ha találkoznak

Ezüst minősítés

Harsogva jó két vadpatak,
Egy harmadik, egy negyedik,
Külön kis völgyből mindenik, -
De egymás felé tartanak.
Alább a sodruk sebesebb,
Alább már malmot hajtanak,
Fűrészst lendítnek rönköket vágni.
Mennek - és nem fognak megáll-
ni!

A forráspontjuk messze-messze
Rejlik az Ünökő alatt,
Egyiké itt, a másiké amott.
De álmukban már látják társukat,
Akihez vágy ragadja őket,
S a testvér felé küzdik magukat.
Vadul birkóznak fával, kővel. -
És győznek - egyesült erővel.

Gulácsi Anna:

Hangverseny

Ezüst minősítés

Lent a patak zúg. -
De most jó a szél -
És elkezd a fenyves idefenn.
Ifjú cserjék vad sörénye lobog
És az öreg fenyők
Inognak méltóságosan.
Azután semmi hang.
És felhallatszik újból a patak.
Egy szélroham -
S a fák folytatják, ahol abba hagy-
ták:
Mi történt kétszáz esztendő alatt.
És s új szünet.

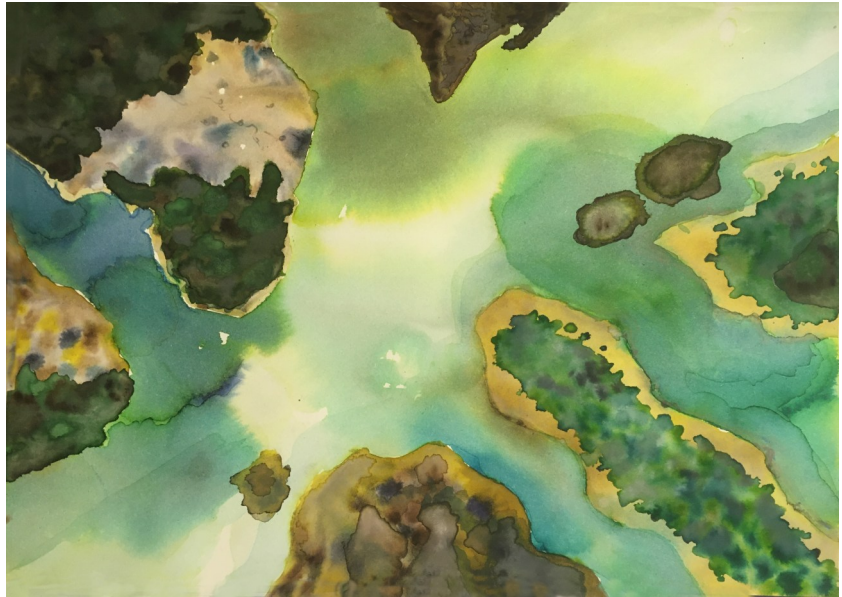
Bálint Noémi:

Ördögszoros

Bronz minősítés

Mi dübörög, a szikla, vagy a víz?
Egyszerre dübörög
Az Izvor és az ördög katlana.
Az Izvor benne habzik.
Pezsgő nem habzik így,
Tokaj nedvének nincs ily ereje.
Ezt nézni: mámor.
És hozzá képest rongy a szenvedély.
Egy törzs fekszik az ördög katlaná-
ban.
Fenyő volt valaha,
Évszázados fenyő.
Az ember rönknek készítette ki.
Ezóta asztal volna tán, vagy ágy.
De mást gondolt a szél.
A fergeteg
Fogta és ledobta a szakadékb-
ba.
Most ott pihen,
S a végítélet trombitáit várja.
A szoros felett összeér a szirt,
Az ördög torka szájba nyílik ott,
Villognak a kemény gránitfogak,
És egy halványkék repedés csupán
Az ég.
Menekülő utadat arra vedd
Lélek, különben itt tart a pokol.

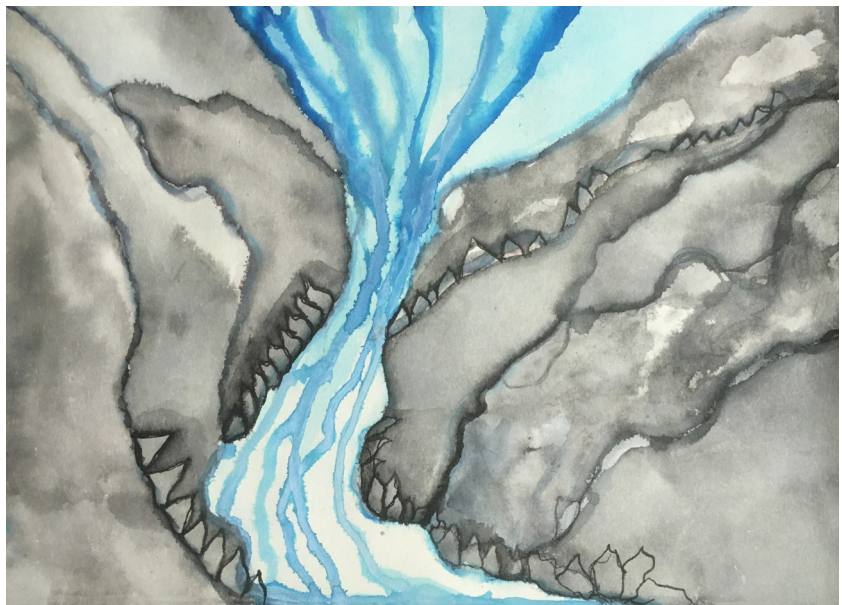
Ezüst minősítés: Földvári Emese: Vizek, ha találkoznak

Ezüst minősítés: Gulácsi Anna: Hangverseny

Bronz minősítés: Bálint Noémi: Ördögszoros

Kiadó:

Gál Ferenc Egyetem, Pedagógiai Kar
5540 Szarvas, Szabadság út 4.

Szerkesztők:

Dr. Katona Krisztina
Lonovics László
Szabóné Dr. Balogh Ágota

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

A kiadvány megjelenését támogatta
a Tudományos Diákköri
tevékenység és rendezvények
segítése NTP-HHTDK-24 pályázat

Nemzeti Tehetség
Program